

Daf Hayomi Michnayot

Dans un an, vous aurez terminé l'ensemble des traités de la Michna

ח' אלו

משניות מבוארות

כן ארבעה וחמשה שנים נמי היו בחזקת שאינה רואה. וחקמים אומרים דהי שנתה, עד עשרים וארבעה חדש, שאז אבריה חוזרין למקומו. (ז' איזוהי זקנה כל שעברו עליה שלש עונות סמוך לזקנתה. והיט דהיט דעברו עליה תשעים יום, שעונה ביטויני שלשים יום, ובתנאי שתהא סמוך לזקנתה, דהיט כשקורין לה אמא אמא סמוך לזקנתה ואינה מקפדת. ובירושלמי היט בראיה לקרותה אמא אמא. רבי אליעזר אומר, כל אשה שעברו עליה שלש עונות ולא ראתה, דהי שנתה, ואפלו זקנה. רבי יוסי אומר מעברת ואינה שעברו עליהן שלשה עונות, ולא ראו, דין שנתו. ולדידיה אינו תלוי בהרע העבר, ומניקה משולל הילד דעין אינה בחזקת מסלקת דמים, ותלוי הדבר רק כששלש עונות. (ו) ובמה אמו דהי שנתה, היט אפלו בארבע שנים שאמרו חכמים דין שנתה, דוקא בראיה ראשונה, שראתה המעברת והמניקה ושלש עונות, אבל שעברו עליהן שלש עונות, איש בשניה, הרי היא כפאר נשים, והיא מטמאה מעת לעת, שהרי חזרה לקדמותה. ואם ראתה ראיה הראשונה מאנס, כגון מחמת פחד או קפיצה, לא שאכלה בחרים המביאין את הדם, או מחמת משא כבד (היר"א), אף השנה דהי שנתה, ודין אינה בחזקת רואה. (ז) אף על פי שאמרו חכמים אשה איש לה וסת דהי שנתה, צריכה להיות נודקת שחרית וערבית כמו שאר נשים, חוץ מן הנדה שראתה יום אחד טמאה שבעה, שהרי בלא בדיקה היא טמאה, והיושבת על דם טהור, היט בשלשים ושלשה ימים ללדת זכר, ובששים ופשה יום ללדת נקבה, ואז אינה צריכה בדיקה. דגם אם ראתה דם הדם טהור. ומשמשת בעדים, היט אשה העוסקת בטהרות, צריכה לשמש מטה רק בעדים. היט בשתי בדיקות, אחת לפני תשמיש ואחת לאחר תשמיש, דבכל מקום שצריכה בדיקה לטהרות צריכה גם לבעלה, אבל אשה שאינה עוסקת בטהרות אינה צריכה בדיקה לבעלה חוץ מהיושבת על דם טהור שאינה צריכה בדיקה כלל. צדמיה טהורין, ובתורה ארבעה ימים לבעלה לבית שמיא, ולבית הלל עד שתהיה הבהלה, כיון שצדמיה טהורין, דתולין כל הזמן בדם בתולים, אינה צריכה בדיקה לפני תשמיש. אבל לא שמשה צריכה בדיקה שמיא נשנת מראות הדם מפראה בעילה ראשונה, ובשמשה אפלו משנת מראות הדם אנט אומרים מחמת בעילה נשנתו. (ומפרש התנא ומן הבדיקה שאמרו) ופעמים ביום צריכה להיות נודקת, בשחרית כדי לטהר מה שעשתה בלילה, ובין השמשות לטהר מה שעשתה במשך היום, ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביתה, היט צריכה עצמה לתשמיש, ויהי עליהן כהנות שצריכות לבדק בשעה שהן אוכלות בתרומה. רבי יהודה אומר, אף בשעת עברתן מלאכל בתרומה:

שחרית לטהר טהרות שנעשו בלילה, כשתבדק ותמצא טהורה נדע ששחרית שנעשו בלילה הן טהורות. וערבית, לטהר טהרות שנעשו ביום, וזו שלא בדיקה הפסידה עוד ענה משום קנס. כל אשה שיש לה וסת קבוע, שראתה דם בזמנים קבועים כשלוש פעמים רצופין, כגון משלושים יום לשלשים יום, או ביום ידוע לחודש לפי שעתה, ולא חישבין שפאו דהי זה גא בהם, דזקנה אורח בזמנו בא, והמשמשת בעדים, שבדיקה עצמה בסדיו קדם תשמיש ולאחר תשמיש, הרי זו כפקידה, וממעת על יד מעת לעת, ועל יד מפקידה לפקידה, דהי בדיקה טובה ולא חישבין שפאו וזכא מפנה טפת דם כחודל זקנה בשכבת ורע ולא וד כפקידה, ואם ראתה דם אחר כך לא מטמאין אלא משעת בדיקה של אחר תשמיש, שהיא הבדיקה וזקנה, וצריכה שלפני תשמיש לא חשיבא בדיקה מעליה, דבהילה לשמש ואינה מקנסת העד לחורים ופסקוין. וקאמר בגמרא דפרתי' חתני, והי כמו שאומר המשמש בעדים היט מצוה על אשה לשמש בשני עדים שבזקת טהרות. (ב) כיצד דהי שנתה, והיט ויושבת במטה ועוסקה בטהרות ופרשה וראתה, היא טמאה וכל הן הטהרות והן המטה טהרות. כיון שיש לה וסת קבוע, ואם אין לה וסת קבוע מטמאה מעת לעת, וגם המטה טמאה, דספק טמאה הבאה בידי אדם שאילין עליה. אף על פי שאמרו באין לה וסת, מטמאה מעת לעת, אינה מונה שבעת ימי נדה אלא משעה שראתה. (ג) רבי אליעזר אומר, ארבע נשים דין שנתו, כאשה שיש לה וסת, ואלו הן: (א) בתולה, (ב) מעוברת, (ג) מניקה (ד) חקנה. דהם בחזקת מסולקות מדמים, דאין אלו גרילות לראות דם, וקמה שערון, מפרש בשניות הבאות. ואומרת המשנה אמו רבי יהושע, אני לא שמעתי שדיה שעתה אלא בתולה, אף על פי שרבי יהושע לא שמע, סתם מתניתין (היר"א) אבל הלכה כרבי אליעזר. (ד) איזו היא בתולה, כל שלא ראתה דם ממינה, והיט בחזקת אמי, אף על פי שנשואה ובעלה וזקנה דם בתולים. איזו היא מעוברת, משיודע משיצר עברה, והיט לסוף שלשה חדשים מיום שנתקברה, כדכתיב (בראשית ל"ב) "והיט כממשל חדשים". מניקה מסלקת מדמים עד שתגמל את בנה, היט עד עשרים וארבעה חדש, שאז דרך להפסיק את הבן מולב האם, ומשם ואלך הרי היא בכל הנשים, אפלו מניקה עד ארבעה שנים, היא בחזקת זקנה ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה. ואם נתנה בנה למניקה או גמלתו לפני עשרים וארבעה חדש או מת בתוך עשרים וארבעה חדש, רבי מאיר אומר מטמאה מעת לעת, דסבר רבי מאיר דם נעקר ונשעה חלב, וכשאינה מניקה קדם עשרים וארבעה חדש חוזר הדם למקומו וחוזרת להיות רואה. ובבאור הגר"א מבאר דרבי מאיר נמי פליג שאם היא מניקה

כלא בדיקה היא טמאה, והיושבת על דם טהור, היט בשלשים ושלשה ימים ללדת זכר, ובששים ופשה יום ללדת נקבה, ואז אינה צריכה בדיקה. דגם אם ראתה דם הדם טהור. ומשמשת בעדים, היט אשה העוסקת בטהרות, צריכה לשמש מטה רק בעדים. היט בשתי בדיקות, אחת לפני תשמיש ואחת לאחר תשמיש, דבכל מקום שצריכה בדיקה לטהרות צריכה גם לבעלה, אבל אשה שאינה עוסקת בטהרות אינה צריכה בדיקה לבעלה חוץ מהיושבת על דם טהור שאינה צריכה בדיקה כלל. צדמיה טהורין, ובתורה ארבעה ימים לבעלה לבית שמיא, ולבית הלל עד שתהיה הבהלה, כיון שצדמיה טהורין, דתולין כל הזמן בדם בתולים, אינה צריכה בדיקה לפני תשמיש. אבל לא שמשה צריכה בדיקה שמיא נשנת מראות הדם מפראה בעילה ראשונה, ובשמשה אפלו משנת מראות הדם אנט אומרים מחמת בעילה נשנתו. (ומפרש התנא ומן הבדיקה שאמרו) ופעמים ביום צריכה להיות נודקת, בשחרית כדי לטהר מה שעשתה בלילה, ובין השמשות לטהר מה שעשתה במשך היום, ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביתה, היט צריכה עצמה לתשמיש, ויהי עליהן כהנות שצריכות לבדק בשעה שהן אוכלות בתרומה. רבי יהודה אומר, אף בשעת עברתן מלאכל בתרומה:

שחרית לטהר טהרות שנעשו בלילה, כשתבדק ותמצא טהורה נדע ששחרית שנעשו בלילה הן טהורות. וערבית, לטהר טהרות שנעשו ביום, וזו שלא בדיקה הפסידה עוד ענה משום קנס. כל אשה שיש לה וסת קבוע, שראתה דם בזמנים קבועים כשלוש פעמים רצופין, כגון משלושים יום לשלשים יום, או ביום ידוע לחודש לפי שעתה, ולא חישבין שפאו דהי זה גא בהם, דזקנה אורח בזמנו בא, והמשמשת בעדים, שבדיקה עצמה בסדיו קדם תשמיש ולאחר תשמיש, הרי זו כפקידה, וממעת על יד מעת לעת, ועל יד מפקידה לפקידה, דהי בדיקה טובה ולא חישבין שפאו וזכא מפנה טפת דם כחודל זקנה בשכבת ורע ולא וד כפקידה, ואם ראתה דם אחר כך לא מטמאין אלא משעת בדיקה של אחר תשמיש, שהיא הבדיקה וזקנה, וצריכה שלפני תשמיש לא חשיבא בדיקה מעליה, דבהילה לשמש ואינה מקנסת העד לחורים ופסקוין. וקאמר בגמרא דפרתי' חתני, והי כמו שאומר המשמש בעדים היט מצוה על אשה לשמש בשני עדים שבזקת טהרות. (ב) כיצד דהי שנתה, והיט ויושבת במטה ועוסקה בטהרות ופרשה וראתה, היא טמאה וכל הן הטהרות והן המטה טהרות. כיון שיש לה וסת קבוע, ואם אין לה וסת קבוע מטמאה מעת לעת, וגם המטה טמאה, דספק טמאה הבאה בידי אדם שאילין עליה. אף על פי שאמרו באין לה וסת, מטמאה מעת לעת, אינה מונה שבעת ימי נדה אלא משעה שראתה. (ג) רבי אליעזר אומר, ארבע נשים דין שנתו, כאשה שיש לה וסת, ואלו הן: (א) בתולה, (ב) מעוברת, (ג) מניקה (ד) חקנה. דהם בחזקת מסולקות מדמים, דאין אלו גרילות לראות דם, וקמה שערון, מפרש בשניות הבאות. ואומרת המשנה אמו רבי יהושע, אני לא שמעתי שדיה שעתה אלא בתולה, אף על פי שרבי יהושע לא שמע, סתם מתניתין (היר"א) אבל הלכה כרבי אליעזר. (ד) איזו היא בתולה, כל שלא ראתה דם ממינה, והיט בחזקת אמי, אף על פי שנשואה ובעלה וזקנה דם בתולים. איזו היא מעוברת, משיודע משיצר עברה, והיט לסוף שלשה חדשים מיום שנתקברה, כדכתיב (בראשית ל"ב) "והיט כממשל חדשים". מניקה מסלקת מדמים עד שתגמל את בנה, היט עד עשרים וארבעה חדש, שאז דרך להפסיק את הבן מולב האם, ומשם ואלך הרי היא בכל הנשים, אפלו מניקה עד ארבעה שנים, היא בחזקת זקנה ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה. ואם נתנה בנה למניקה או גמלתו לפני עשרים וארבעה חדש או מת בתוך עשרים וארבעה חדש, רבי מאיר אומר מטמאה מעת לעת, דסבר רבי מאיר דם נעקר ונשעה חלב, וכשאינה מניקה קדם עשרים וארבעה חדש חוזר הדם למקומו וחוזרת להיות רואה. ובבאור הגר"א מבאר דרבי מאיר נמי פליג שאם היא מניקה

משניות מבוארות

ח' אלו

צריכין בדיקה מפני שיירי מאכל, שאם תבדק רק בערב לא יהיו שיירי התרומה טהורין, ולכן תבדק אחר אכילת תרומה. **פרק ב א** כל הית המורה לבדק, בנשים שבחבת, שמי יד יז לא תבא לידי ספק טמאה, כיון שבזקת תמיד שמיא ראתה, וגם בעלה לא יבוא לידי ספק ביאת אסור. ובאנשים הבודק עצמו תמיד יצא ממנו קרי, תקצץ, מפני שמתחמם ומציא שכבת ורע לבשלה, ואסור לשלוח ידו אל אמתו אלא בעת הצורך. החרשת שמיא יצא ממנה ואלא מדברה, והשוטה, והסומא, אמרו בגמרא שסומא אינה משנה שבזקת ומראה להכרותיה, ושנוטפה דעתה מחמת חלי, דאם לא כן היט שוטה, אם יש להן פקחות מתקנות אותן ומטבילות אותן והן אוכלות בתרומה. דרך בנות ישראל משמשות בשני עדים, אחד לו לבעל ואחד לה לבקש אחר תשמיש, הנהנות מתקנות להן עד שילשי לתמן את הבית, לבדק לפני תשמיש ולהכיני עצמה לבעלה, כדאמרינן בפרק א' משנה ד, ומאי דקאמר צניעות, דהצניעות אינן משתמשות בעד שבער קתו בו, ומכיוון שיש עם עד חדש, דעד שבדקו בו פעם אחת כבר קנה מראיתו, ולא נראית בו טפה כחודל (ב) נמצא דם על עד שניהם טמאין טמאת שבעה, כדיון בעל קדה ותינון קרוב טמאת, כדיון כל חבי

מטמאה טמאת שבעה. (ד) כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן, ואין צריך לשאל אותה אם היא טהורה, והיט אם קשה לה הניחה בחזקת טהרה, ואפלו הבאין מן הדרך, נשינו לזן בחזקת טהרה. דברה אמאיא כיון דהבעל אינו בעיר לא בדיקה את עצמה. בית שמיא אומרים, צריכה שני עדים על כל תשמיש ותשמיש, אחד לפני תשמיש, ואחד לאחר תשמיש, אפלו משמשת כמה פעמים בלילה אחד הני, ותבדק לאחר תשמיש. בית הלל אומרים דהי בשני עדים כל הילכה, אחד לפני תשמיש וראשון ואחד אחר תשמיש אחרון, ולבית שמיא צריכה על כל תשמיש שמיא צריכה על עד שני עדים ורע. שמיא חספה שכבת ורע. ממשל משלו חכמים באשה, החדר מבפנים לצד הגוף, והפרודו מבהרין, והגלד על שתייה, ונקב יש בין עליה הפרודו ונקרא לול, ופעמים יורד הדם מן העליה לפרודו דרך הלול וכתלי הרחם למשך באמצע פרודו ודרך שם דמים יוצאים. דהיט העליה טהור. דם החדר, טמא דהיט דם המקור, נמצא דם בפרודו, ספק טמא, היט הדם טמא אף על פי שיש כאן ספק, טמא טמאת דאי, לפי שחוקתו של הדם שהוא בא מן המקור, ולא אמרינן שמיא מן עלה בא ויהא טהור. ודוקא בשממא הדם מן הלול ולפנים לצד החדר, אבל נמצא מן הלול ולחוץ אינו טמא וצריכה לשרף עליה קדשים, אלא ספקו טמא לתלות, שהרי שני דמים יוצאים דרך שם, דם החדר דם העליה. (ו) חמשה מראות דמים טמאים באשה, מדכתיב (ויקרא כ' י"ח) "והיא גלתה את מקור דמיה", ובתנאי (שם י"ב, י"ז) "והרהר ממקור דמיה", ומשט דמים שנים, הרי למדנו שמיא על ארבעה דמים שטמאין באשה, והשחר בכלל אדם, דהאי שחר אלא שפלה, וכל מפרשין להלן במתניתין, (א) האדם, (ב) והשחר, (ג) וקרונו פרנס, כמראה זיו הפרנס, (ד) ובנימי אדמה, (ה) וכחוז כיון מהו. בית שמיא אומרים אף נמימי תלתן, היט כפמי ששורין בהם תלתן, וכן וכימי בשר צלי, מוחל היצא מבשר צלי, דגם הם בכלל אדם, והם וגם עליהם שורפין התרומה. ובית הלל מטהרין בשמים האחרונים, ותנא קמא סובר שבשתי אלו האחרונים תולין לא מוילי, והיט בדיק כמראה אחרת, דסובר דגם הוא כדרך פרנס אלא שפלה. ונקמנים מטהרין לגמרי, ולפי דעת תנא קמא בדיק תולין לא אוכלין ולא שורפין. אמו רבי מאיר, גם אם אינו מטמא דם הדיק משום כהן, אבל מטמא משום משקה, דחשוב כדם לענין הכשר וזרעים. רבי יוסי אומר לא כך ולא כך היט אינו נקרא דם לא לענין טמאה ולא לענין הכשר.

בית שמיא אומרים, אף קמימי תלתן, וכימימי בשר צלי. ובית הלל מטהרין. הירוק, עקבניא בן מהללאל מטמא, והחכמים מטהרין. אמו רבי מאיר, אם אינו מטמא משום כהן, מטמא משום משקה. רבי יוסי אומר, לא כך ולא כך: בירוח שיהי שם בשעת תשמיש, נמצא דם על עד שקה אם היה אומים היט תיפך, כדמפרש להלן, שניהם טמאין טמאת שבעה, כדיון בעל ספק והחיבין קרובו, ואם נמצא על עד שקה לאחר זמן שניהן טמאין ספק שחולין הטהרות שנעשו על ידיהן, לא אוכלין ולא שורפין, ופטורין מן הקרובו, היט פטורין מחטאת קבוע וחיבין באשם מלי. (ג) איזוהי אחר זמן שאמרו לעיל שהם טמאים מספק, כדי שטרד מן המטה ויחזיקו קנין של משה בעד שבדיקה, ואחר כך אם שהתה יותר משעור זה מטמאה מעת לעת, היט טהרות שעשתה תוך מעת לעת, ואינה מטמאה את בעלה, אלא טמאת ערב כנוגע בקדה, והיט מדברנו, דהא מעת לעת מטמאה משקבה ומשקה, וכיון שעושה משקב את בעלה טמאת שבעה, דסבר רבי עקיבא דכל מעת לעת מטמאה את בעולה טמאת שבעה. ומודים חכמים לרבי עקיבא ברוצה נתם שטמאה את בעולה מכאן ולהבא טמאת שבעה מספק, והיט מדברנו, דהרי לא נתעסקה בחכמים, והי כמו שור שחוט לפניו דלך מטמאה טמאת שבעה, מה שאין כן ברוצה דם אחר וכו', סברי רבנן דאינה